

יְדַע מִצְמִיחַ תְּנוּנָה

בס"ד

קיצו"ש מקור חיים פרק נ"א

סעיף ד'

הרואה בתי ישראל ביישובם, יברך: "ברוך מציב גבול אלמנה" ללא שם ומלכות.
ויש אומרים לברכה בשם ומלכות.
ועיקר חיובה מוטל על תיירים הבאים ארצה ורואים אותה בבניינה, כי הדרים בה אינם חייבים לברכה כדין כל ברכות הראייה שאין לברכם אלא אם כן לא ראה שלושים יום.
אלא שייתכן שכאשר הולך אדם ממקום מושבו למקום אחר ורואה שם בתי ישראל ביישובם יכול לברך ללא שם ומלכות.

פניני הלכה ליקוטים ג', ג', י"א עמ' 61-62

ברכת " מציב גבול אלמנה" היא בכלל ברכות הראייה שמברכים אותן כל שלושים יום. ולכאורה לפי זה אדם שלא ביקר בתל אביב, למשל, במשך שלושים יום, בביקורו הבא... יברך "מציב גבול אלמנה". אלא שלא נהגו כן. והסיבה לכך, שאחד התנאים לברכה זו הוא השמחה וההתרגשות על ההתיישבות הישראלית שחזרה למקומה לאחר הגלות, ומאחר שהערים והמושבות הוותיקות כבר קבועות במקומן זמן רב, נשכחה העצבות והאלמנות על זה שהמקום היה חרב, ולכן אין בראייתם התרגשות גדולה. אבל מי שרואה אותם פעם ראשונה והוא שמח, למרות שהם מיושבים זמן רב, יש מקום לברך עליהם, מפני שזה אכן דבר גדול מאוד, שהמקומות החרבים חזרו ליישובם.
אולם, נראה, שמקום שאדם ראה בילדותו, לא יברך עליו לאחר הגיעו למצוות "מציב גבול אלמנה". ולכן, למעשה, כמעט שלא מזדמן לבן הארץ לברך "מציב גבול אלמנה" על אחת מהערים הגדולות, מפני שמן הסתם ראה אותן בקטנותו, ומאחר שאין זו הראייה הראשונה, אין מברכים עליה. אבל יהודים שבאים מחוץ לארץ לביקור בארץ, והם מתרגשים לראות את הארץ שהולכת ונבנית, ראוי שבכל עת שהם מתרגשים לראות עיר בנויה, יברכו "מציב גבול אלמנה".
לגבי יישובים חדשים, כל זמן וניכר שהם חדשים, וישנה שמחה על חזרת ההתיישבות היהודית למקומה, יש לברך בכל פעם שמבקרים ביישוב חדש כזה, ובתנאי שיעברו שלושים יום מעת הביקור הקודם.